

ҚР ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
«І. ЖАНСҮГІРОВ АТЫНДАҒЫ ЖЕТІСУ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕ АҚ

2026 жылғы «28» мамырдағы
Ғылыми кеңес отырысының №10 хаттамасынан
КӨШІРМЕ

Қатысқандар: Ғылыми кеңес мүшелері 29 адам

5. Әртүрлі.

5.1 Университет оқытушыларының оқу, оқу-әдістемелік жұмыстарын және монографияларын баспаға ұсыну туралы.

ТЫҢДАЛДЫ:

Ғалым хатшы Шүкенай Г.Т.: Б.Ж. Альмухамбетова, Ж.Р. Жексембаева, А.Н. Туриспаева, А.Д. Бекзаданың «Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлық: себептері, салдары және алдын алу жолдары» атты монографиясын баспаға ұсыну туралы хабарламасы.

ШЕШІМ: Б.Ж. Альмухамбетова, Ж.Р. Жексембаева, А.Н. Туриспаева, А.Д. Бекзаданың «Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлық: себептері, салдары және алдын алу жолдары» атты монографиясы баспаға ұсынылсын.

Қолдаған – 29; қарсы – жоқ; қалыс – жоқ.

Ғылыми кеңес төрағасы

Ғалым хатшы

Е. Бурibaев

Г. Шүкенай

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті КЕ АҚ

Б.Ж. Альмухамбетова, Ж.Р. Жексембаева, А.Н. Туриспаева,
А.Д. Бекзада

Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлық: себептері, салдары
және алдын алу жолдары

Монография

Талдықорған, 2026

ӘОЖ 159.92.

ҚБЖ 74.2

Баспаға Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің Ғылыми Кеңесімен ұсынылған. Хаттама №10 28.05.2026

Рецензенттер:

Х.Т. Наубаева п.с.,ғ.д., қауымдастырылған профессор (доцент).

І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті

Н.К. Тоқсанбаева, п.с., ғ.д., профессор. әл-Фараби атындағы ҚазҰУ

Э.Д.Абишева, п.с., ғ.д., Абай атындағы ҚазҰПУ

Б.Ж. Альмухамбетова, Ж.Р. Жексембаева, А.Н. Туриспаева,

А.Д. Бекзада

Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлық: себептері, салдары және алдын алу жолдары/ Б.Ж. Альмухамбетова, Ж.Р. Жексембаева, А.Н. Туриспаева, А.Д. Бекзада – Алматы, 2026. – 320 б.

ISBN

Монографияда жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлықтың психологиялық, әлеуметтік және биологиялық-медициналық аспектілері жан-жақты талданған. Онда суицидтік мінез-құлықтың негізгі себептері, когнитивтік және эмоционалдық ерекшеліктері, сондай-ақ оның салдары ғылыми тұрғыда қарастырылған. Сонымен қатар, жасөспірімдерге психологиялық кеңес беру әдістері, дағдарыстық жағдайларда көмек көрсету жолдары, суицидтің алдын алуға бағытталған заманауи технологиялар мен тиімді практикалық тәсілдер сипатталған.

Монографиядағы қорытындылар білім беру ұйымдарында, психологиялық қызмет көрсету орталықтарында жұмыс істейтін психологтарға, педагогтарға, әлеуметтік қызметкерлерге, педагог-ассистенттерге және психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу мамандарына практикалық көмек көрсетуге бағытталған. Сондай-ақ, бұл еңбек 6B01102 «Психология (IP)» білім беру бағдарламасының оқытушыларына, студенттеріне пайдалануға ұсынылады.

© Б.Ж. Альмухамбетова, Ж.Р. Жексембаева,
А.Н. Туриспаева, А.Д. Бекзада., 2026
© New book, 2026

Мазмұны

КІРІСПЕ.....	4
1 ЖАСӨСПІРІМДЕР АРАСЫНДАҒЫ СУИЦИДТІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚТЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	6
1.1 Суицид ұғымының ғылыми анықтамасы және мәні.....	33
1.2 Жасөспірімдік кезеңнің психологиялық ерекшеліктері.....	60
1.3 Суицидтік мінез-құлықтың түрлері мен көріністері	60
1.4 Жасөспірімдердегі суицидтік мінез-құлық белгілері.....	87
2 ЖАСӨСПІРІМДЕР АРАСЫНДАҒЫ СУИЦИДТІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚТЫҢ СЕБЕПТЕРІ МЕН САЛДАРЛАРЫ.....	114
2.1 Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлықтың психологиялық себептері.....	114
2.2 Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлықтың биологиялық-медициналық себептері.....	141
2.3 Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлықтың әлеуметтік себептері.....	168
2.4 Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлықтың салдарлары.....	195
3. СУИЦИДТІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚТЫҢ ДИАГНОСТИКАСЫ ЖӘНЕ АЛДЫН АЛУ ЖОЛДАРЫ.....	222
3.1 Жасөспірімдердегі суицидтік мінез-құлықты диагностикалау әдістері мен құралдары.....	222
3.2 Жасөспірімдер арасындағы суицидтік мінез-құлықтың алдын алу жұмыстарының мазмұны.....	246
3.3 Суицидтік мінез-құлыққа бейім жасөспірімдермен жүргізілетін психологиялық түзету жұмыстарының бағдарламасы.....	276
ҚОРЫТЫНДЫ.....	304
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ.....	306

135. Короленко Ц. П. Аддиктивное поведение, общая характеристика и закономерности развития // Обзор психиатрии и мед. психологии.- 1991.- № 3.- С. 8-15. ; Мельник Э. В. О природе болезней зависимости: алкоголизм, наркомания, «компьютеромания» и др.- Одесса: 1998.- С. 134-159.
136. Orzack M. H. How to recognize and treat computer.com addiction //Clin. Counseling Psychol.—1999.—Vol. 9, N 2.- P. 124-130.
137. Скиннер Р., Клииз Д. Семья и как в ней уцелеть //М.: Класс. – 1995.С 132
138. Каплан, Б.И., Сэдок, Д. Клиническая психиатрия. М.: Гэотар Медицина, 1994.
139. Франкл, В. Человек в поисках смысла. М.: Прогресс,1990
140. Франкл, В. Психотерапия в практике. СПб.: Речь, 2001.
141. Копытин А. И. // Теория и практика арт-терапии / А. И.Копытин. – СПб.: Питер, 2002г. 50с
142. . Вайзер Д. // Техники ФотоТерапии. Исследование секретов личных фотографий и семейных фотоальбомов:- Генезис, 2017г. 240с
143. Ремус С. // Глинотерапия – эмпирический метод психологического консультирования. Для практикующих специалистов:- М.: Ridero.2017г. 56с
144. Қасен Г.А., Айтбаева А.Б. // Арт-педагогика и арт-терапия в инклюзивном образовании. - Алматы: Қазақ университеті, 2019г. 84 с
145. Строганов А.Е. // Психотерапия на базе театральных систем. Практическое руководство. - СПб.: Наука и Техника, 2008г. 96с
146. George H.S. // "Writing as Physical and Emotional Healing: Findings from Clinical Research" Handbook of Research on Writing: History, Society, School, Individual, Text, New York: Lawrence Erlbaum Assoc, 2008. 264с.
147. Ходоров Д. // Танцевальная терапия и глубинная психология: Движущее воображение/ Пер. с англ. – М.: Когито-Центр, 2009г. 73с